

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Zbiór postulatów gospodarczych Wielkopolski i Pomorza

Źródło:

Życie Gospodarcze Rok 11, 1932 nr 11, strony 2-3

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt.
„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

**Nie kupujcie i nie używajcie wyrobów bezfirmowych i anonimowych,
bez wyraźnej etykiety, stwierdzającej że dany towar jest rzeczywiście
wyrobem polskiego przemysłu.**

ZWIĄZEK OBRONY PRZEMYSŁU POLSKIEGO w POZNANIU, ULICA RZECZYPOSPOLITEJ 1 — TELEFON Nr. 25-95

Zbiór postulatów gospodarczych Wielkopolski i Pomorza.

Z okazji otwarcia tegorocznych Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się w gmachu administracyjnym M. B. T. konferencja sfer przemysłowo-handlowych z p. Ministrem Przemysłu i Handlu dr. Zarzyckim w sprawie t. zw. „Zbioru postulatów gospodarczych Wielkopolski i Pomorza”. Na konferencji, w której wzięli udział — poza p. Ministrem — Dyr. Dep. Przemysłowego Kandel, Naczelnik Sągajło, Dyr. Turski, Radca Barański, Prezes Samulski, Prezes Wdziękoński, Dyr. Wcisło, Prezydent Ratajski, Dyr. Waschko, Radca Zalewski, Dyr. Ropp, Dyr. Krzyżankiewicz, p. Prezes Samulski wygłosił przemówienie treści następującej:

Uczestnicy akcji, wdrożonej z inicjatywy Izby P.-H. w Poznaniu, odczuli deprymująco fakt, iż ani P. Prezydent Rzeczypospolitej, ani p. Prezes Rady Ministrów nie raczyli nas zawezwać na audjencję, o którą bezskutecznie zabiegaliśmy przez szereg miesięcy. Fakt ten tłumaczymy sobie nawzajem ważnych spraw, którymi zajęte są najwyższe czynniki państwowe.

W międzyczasie niektóre postulaty, ujęte w „zbiorze” zdezaktualizowały się. Szereg postulatów został przez Rząd załatwiony. Są to w szczególności postulaty, wspólnie wysuwane przez koła gospodarcze wszystkich dzielnic, jako to:

- a) postulaty podatkowe, tutaj należy stosować politykę bardzo oględną, aby niezrujnować płatników; odnosi się to w szczególności do zaległości podatkowych, która to kwestja wymaga rychłego rozstrzygnięcia;
- b) postulaty socjalne przyznajemy, że rząd czyni, co w jego mocy, jeśli chodzi o reformy obliczone na dalszą metę; trzeba jednak czempredziej uregulować kwestję zaległości ubezpieczeniowych, które dają się szczególnie we znaki naszej dzielnicy jako cierpiącej pod najwyższym w Polsce brzemieniu ciężarów socjalnych; na podkreślenie zasługuje wysoka reparaycja w ubezpieczeniu wypadkowem, pozostająca w dużej mierze w związku z koniecznością spłacania rent pomemieckich; również podnieść należy, że własność ziemska nie jest w stanie ponosić nieproporcjonalnie wysokich ciężarów socjalnych.

Inne znów postulaty, noszące również charakter ogólnopolski, nie doczekały się dotychczas rozwiązania. Tutaj wspomnieć należy:

- a) o niewystarczającej obsadzie sądów (przykład sąd grodzki w Kościanie); bywają sądy obsadzone jedną jedyną osobą, wskutek czego np. na zapisanie hipoteki trzeba czekać już nie miesiącami, lecz latami, co oczywiście hamuje bieg życia gospodarczego;
- b) o zastoju ruchu budowlanego, który wprowadzie we wszystkich dzielnicach przechodzi przez okres martwoty, jednak w naszych województwach pogrążony jest w całkowitym zastoj; mówca przytacza cyfry; pieniądze które wyciąga się z naszego organizmu gospodarczego, naogół nie powracają do niego.

Przechodząc z kolei do postulatów regionalnych, zawartych w zbiorze, mówca zastrzegł się, by nie widziano w nich przejawu jakiegoś egoizmu dzielnicowego, od którego jesteśmy dalecy. Nasza akcja tlu-

maczy się troską o dobro Rzeczypospolitej, w której interesie leży, aby ziemie zachodnie — jako plusowe — nie podupadły. Dzielnica zachodnia, dawniej najbogatsza, zeszła obecnie na poziom gospodarczy tak niski, że sfery przemysłowo-handlowe i rolnicze walczyć muszą ze zrozumiłą depresją moralną. Wzrostu pracy potraciły rezerwy i nie mają już kapitałów obrotowych, a gdy zdarza się sposobność wykorzystania przejściowego ożywienia, to braknie nam oparcia o instytucje kredytowe.

Mimo, że położenie jest niezmiernie ciężkie, nie upadamy na duchu. Staramy się w walce z kryzysem wykrzesać twórcze wysiłki, których przykładem jest stworzenie platformy porozumiewawczej między rolnictwem oraz przemysłem i handlem, mianowicie powołania do życia „Międzyizbowej Komisji dla popierania zbytu produktów rolnych”. Inicjatorem tej Komisji przyświecała myśl zrationalizowania handlu produktami rolniczymi i dostosowania go do potrzeb eksportu i rynku wewnętrznego. Ale i tutaj natrafiamy na znaczne trudności. Kompletny brak kredytów stanowi przeszkodę prawie nie do przebycia. Nawet drobnych stosunkowo kwot, jak np. 250.000 zł na cele centralnej hali targowej nie możemy zmobilizować.

W końcowym ustępie przemówienia, p. Prezes Samulski podkreślił, iż narzekanie i załamywanie rąk nie leży w naszym charakterze. Przeciwnie, walczyć i będziemy walczyć oraz pomagać rządowi w poczynaniach zmierzających ku poprawie położenia gospodarczego. Rząd może polegać na nas, jako na wypróbowanych żołnierzach na polu gospodarczym. Żalujemy, że nie było nam danem zapewnienie to móc wyrazić p. Prezydentowi osobiście. Oby Pan Minister raczył przyjąć te szczere słowa, jako wyraz naszych uczuć i zamierzeń.

Na przemówienie p. Prezesa Samulskiego odpowiedział Pan Minister Zarzycki jak następuje:

Postulaty zawarte w Panów broszurze są znane. P. Premierowi i mnie. Nie wiem, czy są one znane P. Prezydentowi, jak również nie wiem z jakich przyczyn nie wyznaczono audjencji u P. Prezydenta. Ograniczę się do zakomunikowania Panom moich poglądów i mojego nastawienia w poruszonych przez Panów kwestiach.

Nie ulega wątpliwości, że powojenna historia gospodarcza dzielnicy zachodniej została przez Panów przedstawiona w sposób całkowicie odpowiadający rzeczywistości. Wielkopolska i Pomorze są dzielnicą, która najmniej ucierpiała przez wojnę, stąd scalenie z pozostałymi dzielnicami Rzeczypospolitej, boleśnie dotkniętymi skutkami wojny, nie mogło się obyć bez ofiar. Rzecz jasna, że byłoby dobrze, gdybyśmy mieli dostateczne środki równocześnie na usunięcie gruzów i zgłiszcz wojennych i podtrzymanie żywego tętna życia gospodarczego w dzielnicy wojną niezrujnowanej. To jednak nile zawsze jest osiągalne.

Tutaj nie może być mowy o żadnej niechęci w stosunku do pewnych dzielnic. Poprostu: mając do załatwienia pewną ilość pilnych zagadnień i zaspokojenie pewnej ilości palących potrzeb, rząd musi stosować pewną kolejność w załatwianiu tych problemów. Jak wiadomo, potrzeb jest bardzo dużo, a środki stojące do dyspozycji są nieproporcjonalnie

szczupłe. Oczywiście na pierwszym miejscu musimy rozwiązywać zagadnienia uwzględniające całość życia gospodarczego w Państwie.

Niektóre postulaty zostały już załatwione, zaś realizacja innych jest projektowana.

Do tych zagadnień należy zagadnienie świadczeń socjalnych. Rząd nie idzie na żadne popularne hasła, zależy mu jedynie na uwzględnieniu zmienionych po wojnie warunków gospodarczo-społecznych oraz na utrzymaniu równowagi, żeby nie było przerostów i niedorostów gospodarczych. Projekt ustawy o zabezpieczeniu społecznym jest gotowy; jednakże rząd liczy się z tem, że debata nad tym projektem w ciążach ustawodawczych pójdzie jak po grudzie.

Co do kwestji podatkowej, rząd zrealizował szereg ulg dla życia gospodarczego. Zgóry jednakże zaznaczyć należy, że pójdzie kołom gospodarczym na rękę w odniesieniu do zaległości podatkowych i ubezpieczeniowych nie może stanowić premji dla niesolidnych płatników.

O tem, że rząd nie waha się przed niepopularnymi posunięciami (podejmowanymi w celach oszczędnościowych) o tem świadczy fakt obciążenia wynagrodzeń urzędniczych i zlikwidowania co ósmego urzędnika. Jeśli zajdzie potrzeba, rząd nie cofnie się przed dalszemi posunięciami w celu utrzymania równowagi budżetu.

W kwestjach dalszych: zwiększenie etatów sędziowskich jest kwestją bardzo trudną. Co do potrzeb kredytowych, rząd doskonale zdaje sobie sprawę z ich kapitalnej wagi i robi wielkie wysiłki, których jednak ze zrozumiałych względów nie może uwidocznić na zewnątrz, aby nie wpływać ujemnie na tok pewnych pertraktacyj. Niestety warunki, na których pieniądź byłby gotów dojść do kraju, są bardzo ciężkie. Przedtem musimy dobrze się zastanowić, aby warunki pożyczkowe nie były pętlą na naszą szyję.

Idea współpracy przemysłu z rolnictwem może przynieść dużo korzyści, niestety prężność naszego handlu jest mała.

Okres kryzysu musi nas oduczyć wszelkich pańskich gestów, musimy zadawałniać się małemi zyskami, a czasami pracować bez zysków. Cały szereg postulatów Panów jest w opracowaniu.

Sprawy podatkowe.

Rozpatrywanie odwołań oraz ograniczenie egzekucji w podatku przemysłowym od obrotu.

Dzięki usilnym zabiegom sfer gospodarczych, Ministerstwo Skarbu wydało dnia 2. 6. br. L. D. V. 21287/4/32 doniosły okólnik o poniższej treści:

I.

Poczynione przez Ministerstwo Skarbu spostrzeżenia wskazują, iż przy rozpatrywaniu odwołań przeciw wymiarowi podatku przemysłowego od obrotu nie są przez władze wymiarowe przestrzegane terminy, wymienione w art. 88 i 89 ust. ost. ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17 z r. 1932, poz. 110). Ten stan rzeczy powoduje, iż cały szereg odwołań zostaje definitywnie załatwiony ze znacznem opóźnieniem, sięgającym w niektórych wypadkach nawet kilkuletniego okresu.

Ten stan rzeczy m. in. jest przyczyną nadmierne-go wzrostu zaległości podatkowych, a tem samem wybitnie szkodliwy dla interesów Skarbu Państwa — to też niezwłocznie musi ulec zmianie.

Przywiązując szczególną wagę do przestrzegania ustawowo przewidzianych terminów, jak również licząc się z tem, że zbyt powolne załatwianie odwołań

pociąga w wielu wypadkach niekorzystne dla Skarbu Państwa skutki, Ministerstwo Skarbu zarządza:

1. Przy rozpatrywaniu odwołań od wymiarów podatku przemysłowego od obrotu za rok 1931 należy bezwzględnie przestrzegać terminów, przewidzianych w art. 88 i 89 ust. ost. powołanej ustawy o podatku przemysłowym.

W pierwszej kolejności winny być rozpatrzone odwołania, zawierające konkretne zarzuty oraz odwołania, poparte księgami handlowemi, zapiskami itp., przyczem podniesione zarzuty winny być w każdym poszczególnym wypadku zbadane, a wynik badania winien znaleźć wyraz zarówno w uchwałach Komisji Odwoławczej (Izby Skarbowej) jak i we wniosku Komisji Szacunkowej (Urzędu Skarbowego).

2. Przy rozpatrywaniu odwołań należy zwrócić szczególną uwagę na wypadki ustalenia obrotu w kwocie wyższej, niż za lata ubiegłe.

Ustalenie obrotu w kwocie wyższej winno być w każdym poszczególnym wypadku należycie uzasadnione.

II.

Licząc się z tem, że przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu za rok 1931 mogły zajść omyłki zarówno co do wysokości obrotów poszczególnych przedsiębiorstw, jak i zastosowanie niewłaściwych stawek podatkowych, Ministerstwo Skarbu zarządza prowizoryczne ograniczenie egzekucji podatku od kwot, zaproponowanych we wnioskach na odwołanie — aż do czasu decyzji na odwołanie.

Powyższe ograniczenie egzekucji podatku może nastąpić tylko na skutek odwołań, zawierających konkretne zarzuty, tudzież odwołań, wniesionych w wypadku nieuzasadnionej wyższości obrotu za rok 1931 w porównaniu do roku ubiegłego.

Równocześnie z ograniczeniem egzekucji podatku za rok 1931 należy dla przedsiębiorstw, opłacających zaliczki na podatek za rok 1932 na podstawie obrotów z roku 1931 odpowiednio ograniczyć wysokość zaliczek, stosując stawki podatki obowiązujące na rok 1932.

Sprawy taryfowe i paszportowe.

O zmianach i uzupełnieniach taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych od 1 czerwca 1932.

W Nr. 30 Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 28 maja r. b. ogłoszony został szereg zmian i uzupełnień taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych, obowiązującej od dnia 1 kwietnia 1928 r. Główniejsze z pośród tych zmian są następujące:

1. Najmniejsza waga, za którą oblicza się przewożne, wynosząca dotychczas dla przesyłek pośpiesznych 10 kg., a dla przesyłek zwyczajnych 20 kg., została określona zarówno dla przesyłek pośpiesznych, jak i zwyczajnych na 10 kg. Równocześnie najmniejsza kwota przewożnego, wynosząca obecnie od przesyłek pośpiesznych lub zwyczajnej 1 zł., została obniżona do 50 gr. (część II. „A. Postanowienia taryfowe ogólne“, p. 3)).

2. Pobieraną przy przewozie przesyłek komunikacji bezpośrednio, z wyjątkiem przesyłek, nadawanych na stacjach stycznych, opłatę za przewóz pomiędzy stacjami stycznymi kolei o różnych szerokościach torów w wysokości:

a) dla przesyłek drobnych — za każde rozpoczęte 100 kg. 10 gr., jednak od przesyłki nie mniej niż 1 zł. i nie więcej niż 2 zł.;

b) dla przesyłek wagonowych 2 zł. od wagonu zastępuje się dla przesyłek drobnych opłatą 20 gr. od przesyłki, bez względu na jej wagę. Opłata dla przesyłek wagonowych pozostaje bez zmiany. (Część II.